

Istorijos ugdymo turinio planavimas mokyklose, vykdančiose ugdymo programas tautinės mažumos kalba (problemos ir galimi sprendimai)

Įvadinis metodinis seminaras

Evaldas Bakonis

evaldas@bakonis.lt

Klausimas seminaro dalyviams (vietoje seminaro plano)

- **Kokias problemas galima prognozuoti vykdant LR švietimo įstatymo 30 str. 2 dalį?**
 - 2. <...> Tokiose mokyklose:
 - 1) Priešmokyklinio ugdymo programoje ne mažiau kaip 4 valandos per savaitę skiriamos ugdymui lietuvių kalba. Ikimokyklinio ugdymo programos dalis tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu gali būti vykdoma lietuvių kalba;
 - 2) pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programos vykdomos dvikalbio ugdymo būdu: tautinės mažumos kalba ir lietuvių kalba. Lietuvių kalba pradinio ugdymo programoje mokoma integruotai, o pagrindinio ir vidurinio ugdymo programoje – per tas pamokas, kai einamos ugdymo programos temos iš Lietuvos istorijos ir geografijos, pasaulio pažinimo, mokoma pilietiškumo pagrindų;
 - 3) tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu kitų pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalykų mokoma lietuvių kalba.
-

Prognozuojamos problemos:

1. ...
2. ...
3. ...

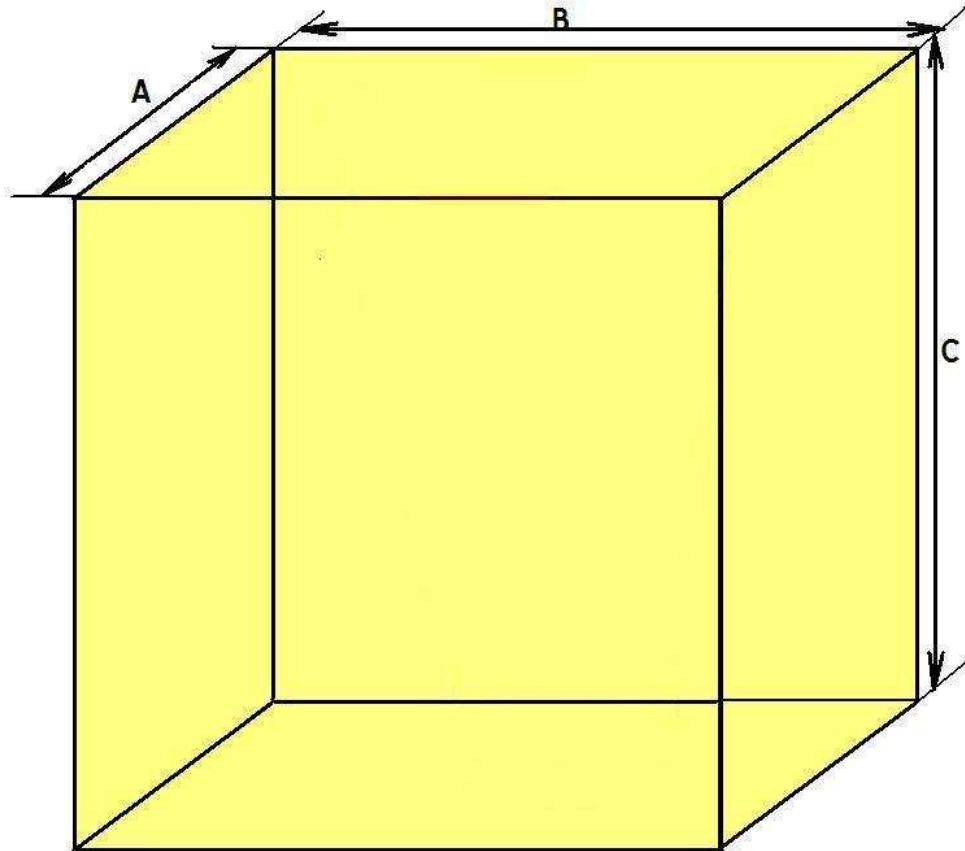

Kokie galimi problemų sprendimo būdai?

- **Istorijos mokymas iš lietuviškų vadovėlių?**
 - **Mokymas iš vadovėlių gimtąja kalba, bet atskirų temų mokymas iš vadovėlių lietuvių kalba?**
 - **Mokymas lygiagrečiai iš vadovėlių gimtąja ir lietuvių kalbomis?**
 - **Mokymas iš vadovėlių gimtąja kalba, bet papildant pratybų sąsiuviniais lietuvių kalba?**
 - **Kai kurių temų atsisakymas, daugiau dėmesio skiriant svarbesnėms temoms?**
-

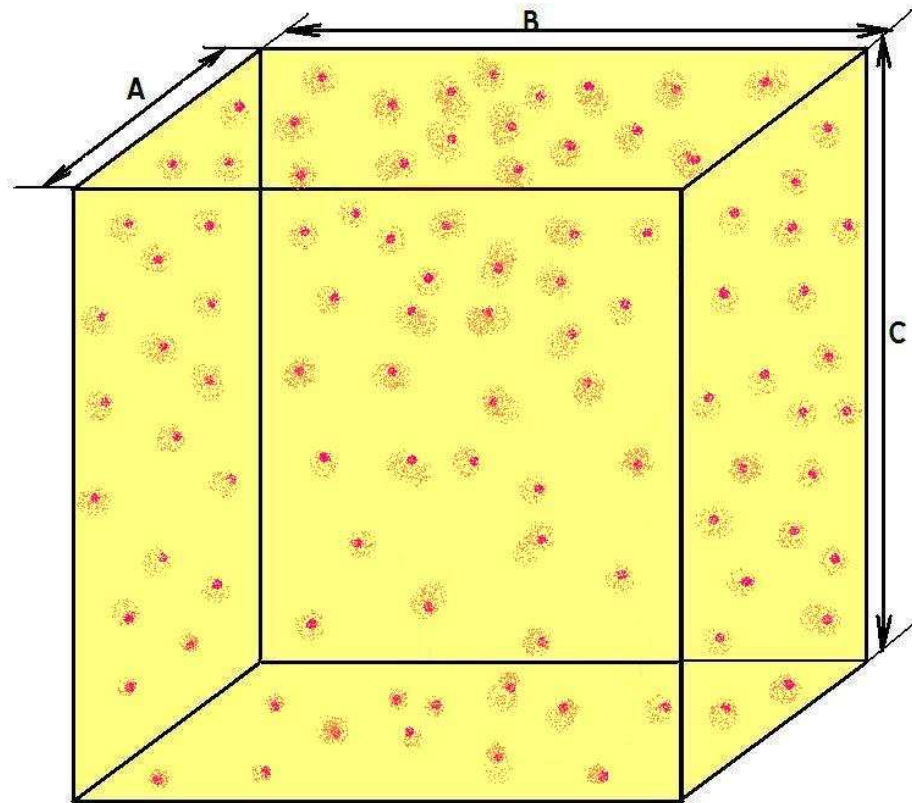
Ar apskritai galima atsisakyti kai kurių temų? Arba jas susiaurinti?

Istorija pagrindinio ugdymo pakopoje – **norai**

- A – temos (sritis);
- B – istorinė erdvė;
- C – istorinis laikas.

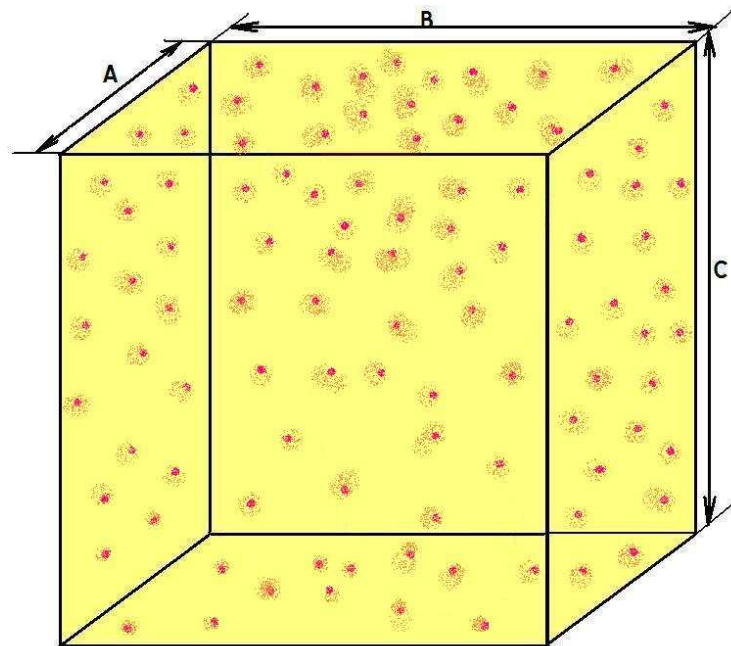
Istorija pagrindinio ugdymo pakopoje – realybė

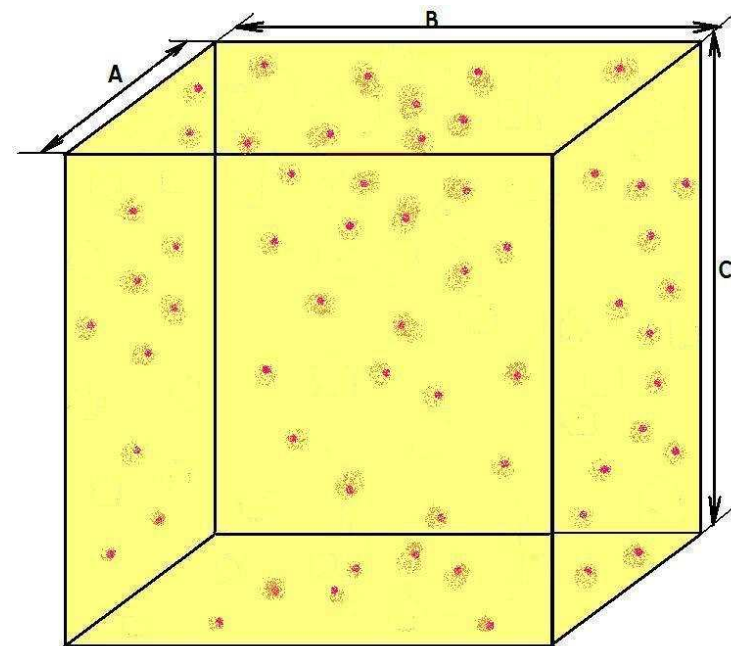
• - įvykiai ir
reiškiniai

• - įvykių ir
reiškinių
kontekstas

Ką reiškia „išmesti kai kurias temas“?

i

**Viena vertus,
apskritai galima
atsisakyti
daugelio temų.**

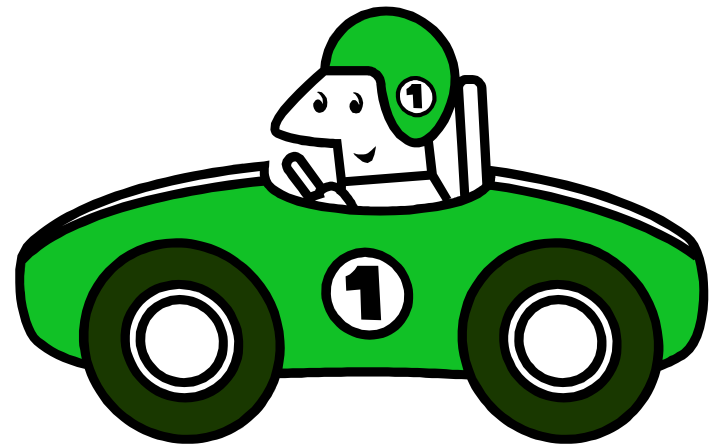
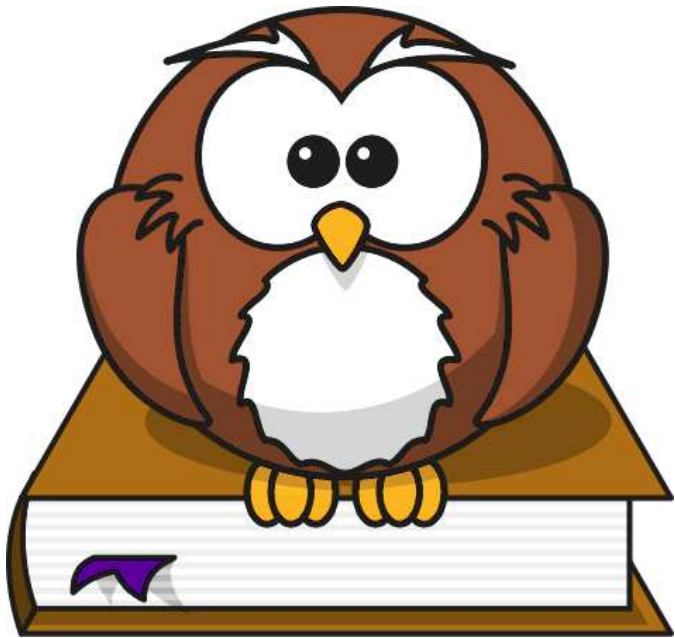

**Kita vertus, temų
atsisakymas
priklauso nuo
siekiamo tikslo.**

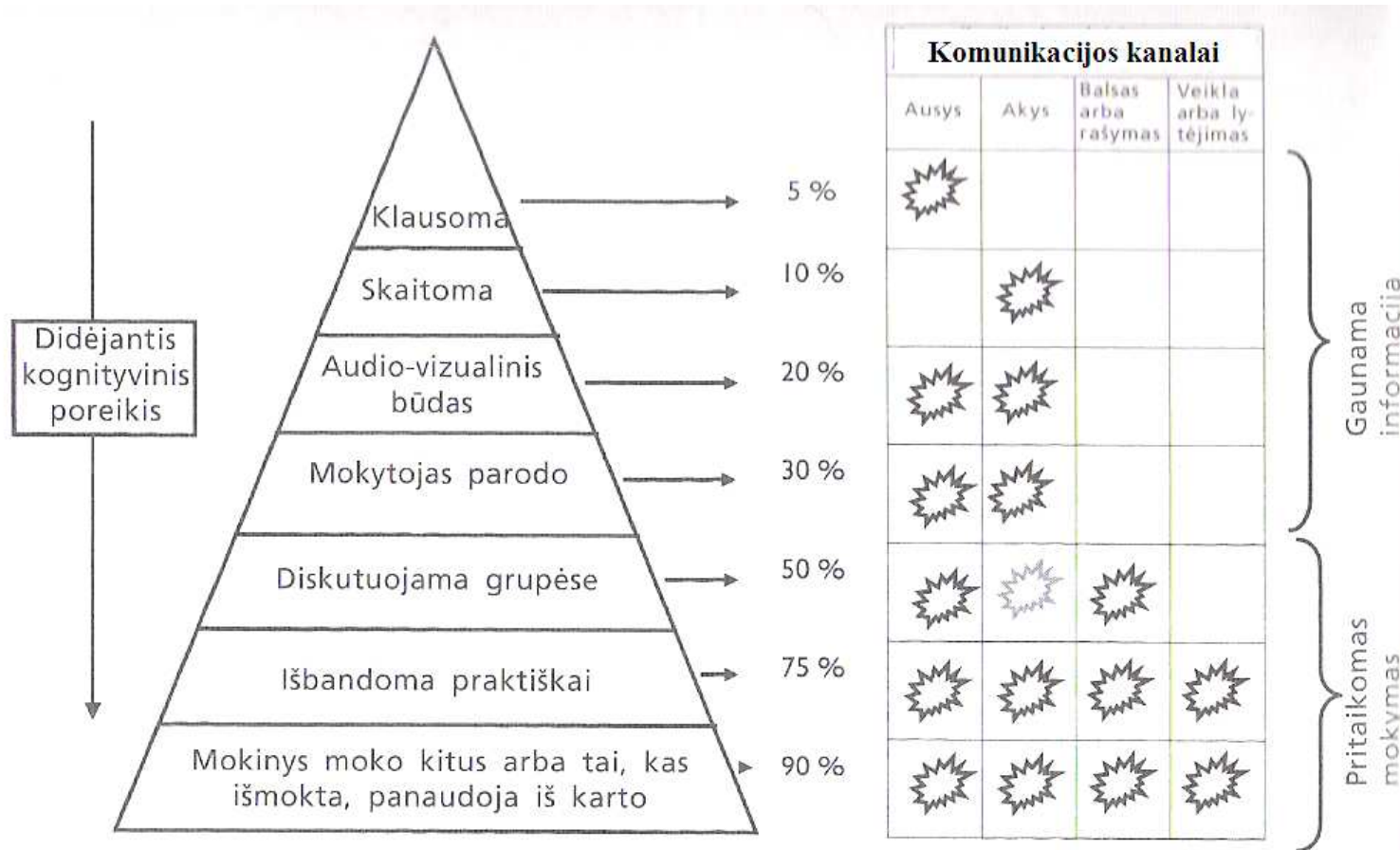
Klausimai tiems, kam lietuvių kalba nėra gimtoji:

- „Ar turite problemų kalbėdami apie istoriją (su mokiniais, su kolegomis,...) lietuvių kalba?“
 - Jei kyla problemų, tai – kodėl?
 - Jei nekyla problemų, tai – kodėl?
-

Kā daryti, kad ISTORIJOS žinios ir
gebėjimai jomis naudotis lietuviškai
būtų tvirtesni?

Gal čia yra atsakymas?

Mokymosi piramidė: Skirtingais mokymo metodais išmoktos medžiagos atsimenamo kiekio tyrimas

Šaltinis: GEOFF PETTY, ŠIUOLAIKINIS MOKYMAS, V., 2006, p. 168

Jei mokinys MOKOSI, o ne tik mokomas...

- 1) Mokymasis yra aktyvus konstravimo procesas.
 - 2) Mokymasis yra sukauptų žinių susiejimas.
 - 3) Mokymasis yra bendradarbiavimas.
 - 4) Mokymasis yra savitvarka.
 - 5) Mokymasis yra susijęs su kontekstu.
 - 6) Mokymasis turi tikslą.
-

Kaip suderinti visus minėtus mokymosi principus?

Projektai mokykloje – kaip, kodėl, ką?

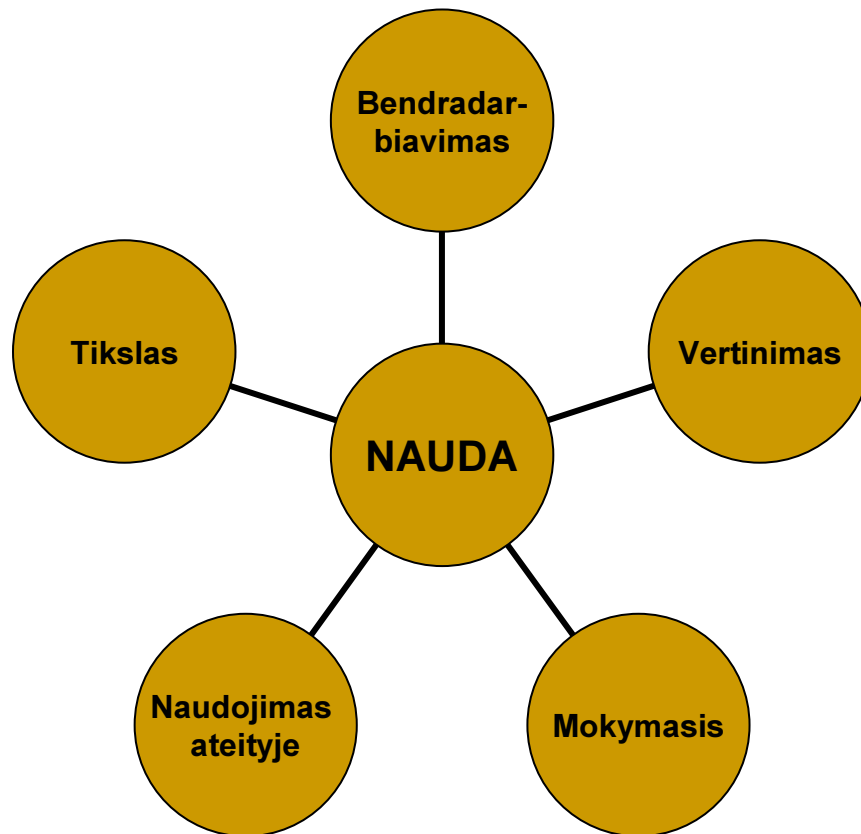
- „Nuosavas istorijos vadovėlis“
- Komanda su skirtingais vaidmenimis – nuo vadovo iki eilinio vykdytojo (pvz., redaktorius, fotografas, dailininkas, IT specialistas, medžiagos rinkėjas...)
- Vaidmenų pasiskirstymas pagal polinkius – atliekant savo mėgiamą darbą galima šiek tiek susidomėti ir turiniu.
- Nes... gyvenime daugeliui istorijos grynuoju pavidalu nereikės. Jos žinias reikės taikyti!!!
- **Kokia nauda?**

Kaip atrodytų?

- Vadovėlis VII–X kl.?
 - Vadovėlis XI–XII kl.?
 - Istorijos žodynas?
 - *Aiškinamasis: sąvokos aiškinamos ta prasme, kuria yra vartojamos mokantis istorijos.*
 - *Paskirtis: padėti geriau skirti sąvokas, teisingai suprasti ir atlikti užduotis.*
-

Nuosavas istorijos vadovėlis

Apibendrinimas:

Sužinojau nauja:	Jau žinojau, o dabar ir įsitikinau, kad:
Būtinai pabandyčiau pritaikyti:	Ateityje stengsiuos vengti:

evaldas@bakonis.lt

AČIŪ UŽ DĒMESI!

SĒKMĒS JUMS
IR JŪSŪ MOKINIAMS ! 😊
